

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget
til udviklingsministeren af 4. juni
2009.

URU alm. del – spørgsmål 216 af
Jeppe Kofoed (S)

Spørgsmål 216:

”Vil ministeren som opfølgning på det åbne samråd den 2. juni 2009 om privatsektorbistand oplyse, hvilke evalueringer der er lavet af PS/B2B-programmerne siden 2001, fordelt på henholdsvis evalueringer foretaget af konsulenter uden for Udenrigsministeriet og evalueringer foretaget af Udenrigsministeriet selv?”

Svar:

Der er siden 2001 pågået flere undersøgelser og reviews af henholdsvis PS og B2B Programmet. I 2001 udførtes en ekstern evaluering af PS Programmet.

Herudover er der pågået følgende undersøgelser:

- 1) I 2003 udarbejdede Rigsrevisionen en beretning om PS Programmet.
- 2) I 2005 blev der i Udenrigsministeriet foretaget et internt performance review af PS Programmets administration.
- 3) I 2005 påbegyndtes en større konsultationsproces med deltagelse af eksterne aktører med det formål at optimere PS Programmet.
- 4) I 2007 foretog Rigsrevisionen en revision af det nye B2B program.
- 5) I 2008 gennemførtes tre reviews af B2B Programmet i Vietnam, Nicaragua og Bolivia. Disse blev udført af interne og eksterne konsulenter.

Ad 1) I 2003 udarbejdede Rigsrevisionen en beretning om PS Programmet. Beretningen konkluderede, at programmets formål og de opstillede projektmål stemte overens med målene for dansk udviklingsbistand. Dette blev konkluderet på baggrund af 27 udvalgte virksomhedsprojekter, som var blevet undersøgt af Rigsrevisionen. Det blev vurderet, at størstedelen af PS projekterne i tilfredsstillende omfang opnåede de forventede resultater og udviklingseffekter, ligesom det blev vurderet, at programmet i tilfredsstillende omfang bidrog til langsigtede og gensidigt forpligtende samarbejder. Beretningen rejste dog kritik af det daværende V-t-V program i Sydafrika bl.a. med henvisning til projekternes levedygtighed, og at programmet frem til ministeriets justering i 2002 ikke havde været et velegnet bistandsinstrument. Det blev for PS Programmets vedkommende påpeget, at Udenrigsministeriet havde fulgt tilfredsstillende op på programmets og projekternes resultater og udviklingseffekter, og i vidt omfang havde tilpasset og justeret programmet i forhold til de indhøstede erfaringer og i programsamarbejdslandene.

Ad 2) I foråret 2005 blev der i Udenrigsministeriet foretaget et internt performance review af administrationen af PS Programmet. Dette review blev direkte anvendt i referencegruppens drøftelser i den konsultationsproces, som blev iværksat senere i 2005.

Ad 3) Konsultationsprocessen i perioden september-december 2005 havde til formål at vurdere, hvordan PS Programmet og administrationen af programmet kunne optimeres. Processen inkluderede oprettelse af en referencegruppe, der repræsenterede en bred vifte af eksterne aktører omkring det daværende PS Program. Referencegruppen bestod af repræsentanter fra LO, Max Havelaar Fonden, Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), Nordisk Institut for Asien Studier, Landbrugsrådet, DI, Håndværksrådet, danske virksomheder og Udenrigsministeriet.

I forbindelse med denne proces blev der afholdt flere konferencer med mere end 100 deltagere. Ligeledes foretog referencegruppen besøg i Bangladesh og Uganda, hvor der blev afholdt workshops for at høre lokale synspunkter og ønsker i forhold til programmets indhold.

Referencegruppen konkluderede, at PS Programmet spillede en unik rolle i dansk udviklingssamarbejde ved at give iværksættere og virksomheder i fattige udviklingslande adgang til danske virksomheders kompetencer og viden. Rapporten anbefalede, at programmet blev fastholdt som instrument i dansk udviklingssamarbejde, men at dets overordnede formål blev præciseret til at være fattigdomsbekæmpelse, ligesom det blev anbefalet, at programmet ændrede navn til B2B for at understrege, at udviklingsindsatsen fandt sted på mikro-niveauet og byggede på direkte samarbejde mellem virksomheder. Referencegruppens analyserapport blev præsenteret af ministeren på et samråd i Udenrigsudvalget i februar 2006. Danida valgte med opbakning fra URU at følge samtlige rapportens anbefalinger, som blev omsat til handling i retningslinjerne for det nye B2B program. Nye retningslinjer for B2B Programmet trådte i kraft juni 2006.

Ad 4) I 2007 foretog Rigsrevisionen en tilskudsrevision af det nye B2B Program. Samlet set vurderede Rigsrevisionen, at tilskudsforvaltningen under B2B Programmet var tilfredsstillende. Herunder blev det bl.a. vurderet, at kontrollen med programmets målopfyldelse og tilsynet med modtagerens anvendelse af tilskud foregik tilfredsstillende. Rigsrevisionen fandt kun anledning til at vurdere, at lånefaciliteten, der anvendtes under det tidligere PS program, ikke fungerede tilfredsstillende, hvorimod den øvrige forvaltning foregik tilfredsstillende. Lånefaciliteten blev nedlagt februar 2006, men afviklingen pågår fortsat.

Ad 5) Der blev i 2008 udarbejdet tre reviews af B2B Programmet i henholdsvis Vietnam, Nicaragua og Bolivia. De tre reviews blev udført af konsulenter fra Udenrigsministeriets Bistandsfaglig Tjeneste og eksterne konsulenter (DIIS).

Reviewet fra Vietnam konkluderede, at B2B Programmet havde været meget succesfuldt i forhold til at bidrage til etableringen af længerevarende og bæredygtige virksomhedspartnerskaber. I forhold til programmets additionalitets-krav havde B2B støtten været en afgørende faktor til, at disse partnerskaber var blevet etableret.

Samme konklusion nåede reviewet af B2B Programmet i Nicaragua frem til. Her blev det vurderet, at kun meget få danske virksomheder ville have taget den udfordring det er at starte et virksomhedssamarbejde i Nicaragua, hvis det ikke var for B2B Programmet. Reviewet nåede frem til, at programmet havde været succesfuldt i forhold til at fremme investeringer i sektorer, der rummer et stort potentiale for yderligere vækst og værdiskabelse.

Reviewet af B2B Programmet i Bolivia konkluderede ligeledes, at B2B Programmet havde bidraget til længerevarende samarbejder og havde motiveret danske virksomheder til at engagere sig på fjerne markeder til gavn for de lokale modtagere og partnere. Det blev også konkluderet, at kvaliteten af arbejdspladserne skabt under B2B Programmet genererede forbedringer af arbejdsmiljøet for de lokale virksomheders ansatte og af de eksterne miljøforhold.

Næste B2B review vil finde sted i Uganda i september 2009. Herudover har Udenrigsministeriets Evalueringskontor påbegyndt og planlagt følgende evalueringer/-studier på privat sektor området:

- Micro-kreditter (evalueringsstudie – ventes afsluttet inden sommerferien 2009)
- Financial services i Tanzania (evaluering – forventes afsluttet august/september 2009)
- Erfaringer med støtte til erhvervssektoren (evalueringsstudie – afsluttes september/oktober 2009)
- Erhvervssektorprogrammet i Vietnam (evaluering – planlagt påbegyndelse i 2010)